

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ЕКОНОМІЧНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ФОРУМУ

ПІДПРИЄМНИЦТВО І МАРКЕТИНГ
У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЗА
УМОВ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

VII Міжнародна науково-практична конференція
«ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»

XXI Міжнародна науково-практична конференція
«ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ В РИНКОВИХ УМОВАХ»

XVII Міжнародна науково-практична конференція
«МАРКЕТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»

1-3 грудня 2022 року
м. Хмельницький

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Хмельницька торгово-промислова палата
Технологічно-Природничий університет, м. Бидгош, Польща
Європейський Науковий фонд Інституту Інновацій, м. Вроцлавек, Польща
Університет Миколаса Ромериса, м. Вільнюс, Литва
Тбіліський державний університет імені І. Джавахішвілі, м. Тбілісі, Грузія
Сухумський державний університет, м. Тбілісі, Грузія
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків
Запорізький національний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Донецький національний університет, м. Вінниця
ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»
Львівський торговельно-економічний університет
Херсонський національний технічний університет
Центральноукраїнський національний технічний університет

Підприємництво і маркетинг у формуванні національної безпеки за умов сучасних глобальних викликів

Тези доповідей
Економічного науково-практичного форуму
1–3 грудня 2022 року

Хмельницький

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 5 від 29.11.2022 року*

Опубліковано тези доповідей Економічного науково-практичного форуму (1–3 груд. 2022 р., м. Хмельницький).

Розглянуті теоретичні аспекти розвитку національної економіки та концептуальні засади забезпечення національної безпеки за умов поглиблення процесів діджиталізації та євроінтеграції національної економіки. Проаналізовано проблемні аспекти та сучасні тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, сфери гостинності та маркетингу. Акцентовано увагу на стратегізації управління підприємницьким потенціалом та стратегічній парадигмі інноваційного маркетингу.

Матеріали подані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Гончар О. І., д-р екон. наук, проф.;
Любохинець Л. С., д-р екон. наук, доц.;
Тельнов А. С., д-р екон. наук, проф.

ПЗ2 **Підприємництво і маркетинг у формуванні національної безпеки за умов сучасних глобальних викликів** : тези доповідей Економічного науково-практичного форуму (1–3 груд. 2022 р., м. Хмельницький). – Хмельницький : ХНУ, 2022. – 406 с. (англ., укр., пол.).

Розглянуто застосування концептуальних засад забезпечення національної безпеки за умов поглиблення процесів діджиталізації та євроінтеграції національної економіки. Проаналізовані актуальні проблеми застосування теорії і практики маркетингу, підприємництва та торгівлі у різних сферах господарювання в умовах воєнного часу.

Для фахівців з маркетингу, економічної безпеки, комерційної, торговельної і підприємницької діяльності, викладачів, аспірантів та студентів економічних спеціальностей ЗВО.

УДК 339.138:339.9]:338(477)

© Автори доповідей, 2022

© ХНУ, оригінал-макет, 2022

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК НОВА РЕАЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Інноваційні технології, досягнення науки в техніці завжди помітно відображаються на рівні розвитку держави, її економіці, соціальному захисті, можливості співпраці з іншими країнами. Врахування нових викликів сучасності, що зумовлені повномасштабною війною в Україні зумовлюють необхідність адаптації до умов сьогодення. Ще до початку війни в Україні сфера цифровізації досить швидкими темпами почала розвиватися, що зумовило цифровізацію багатьох документів та створило нові можливості економічного розвитку держави. Головним здобутком цифровізації України до війни був застосунок Дія, яким наразі користуються 17,4 мільйони українців. В даному контексті важливе місце відіграла можливість через QR-код ділитися цифровими документами, а також використання цифрового підпису. Цифрові технології наразі проникають практично в усі сфери життєдіяльності людини і набувають особливої актуальності в умовах війни.

Дослідженням питання цифровізації займалися низка вітчизняних та закордонних вчених, серед яких Лісова К., Проскурніна Н., Бестужева С., Козуб В. та ін. Проте, враховуючи динамічні зміни середовища господарювання дане питання наразі потребує більш глибоких досліджень.

Метою роботи є обґрунтування особливостей цифровізації в Україні в умовах війни.

Цифровізація – це перетворення наявних аналогових продуктів, процесів та бізнес-моделей організації, в основі якої лежить ефективне використання цифрових технологій. Відповідно в процесі цифровізації важливе місце відіграють цифрові технології. За даними Давоського економічного форуму цифрові технології включають інтернет речей, роботизація та кіберсистеми, штучний інтелект, великі дані, безпаперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні та туманні обчислення, безпілотні та мобільні технології, біометричні технології, квантові технології, технології ідентифікації, блокчейн (перелік не є вичерпним та доповнюється) [2].

В сучасних реаліях ведення війни помітно відрізняється від часів Другої світової війни, адже наразі воєнні дії відбуваються не лише у фізичній, а й у цифровій площині. Масові кібератаки на державні установи, інформаційно-психологічний тиск на населення країни

лише посилили роль цифровізації в сучасному світі подій. Важливим фронтом для подолання ворога наразі залишається ІТ-армія, яка сьогодні об'єднує як українських, так і закордонних ІТ-професіоналів, загальна кількість яких становить більше 300 тисяч. Важливим в умовах війни є робота створеного інноваційного інструмента – чатбота «Ворог», який дозволяє пересічним громадянам допомагати армії. Також Україна використовує штучний інтелект для пошуку та розпізнання по фото загиблих росіян.

В умовах війни досить важливим є розвиток цифровізації, що забезпечить громадян від недоступності до документів, багато з яких фізично були втрачені внаслідок військових дій, а також забезпечить спрощення процедур отримання соціальних послуг, необхідність яких помітно зросла з початком війни.

В процесі реалізації окремих державних проєктів важливе місце відіграють цілі, яких необхідно досягти після їх реалізації, зважаючи на те, що цифровізація є важливим інструментом розвитку інноваційного потенціалу країни.

1. Відкрити двері реалізації проєктів цифрових трансформацій в інфраструктурі, індустріях та сферах життя.
2. Закласти основу для трансформації секторів економіки в конкурентоспроможні та ефективні
3. Залучати інвестиції та стимулювати довгострокове економічне зростання на рівні 10–12% на рік.
4. Створити нові можливості для реалізації людського капіталу, розвитку інноваційних, креативних та цифрових індустрій та бізнесу;
5. Розвинути та захопити світове лідерство щодо експорту цифрової продукції та послуг
6. Швидше перемогти ворога на інформаційному фронті, блокувати кібератаки

Рис. 1. Цілі цифровізації України [1]

Вагомим інструментом розвитку цифрової трансформації є презентована урядом України програма «Digital for freedom», яка передбачає залучення технологічних компаній світу задля розвитку цифровізації в умовах війни. Дана програма має назву «цифрового ленд-лізу» та орієнтована на провідних технологічних компаній для України». «Digital for freedom» поділена на 10 масштабних проєктів, на імplementацію кожного, згідно з презентацією знадобиться 1,5–3 роки.

У цифрових трансформаціях України останнім часом істотно посилюється міжнародний, зокрема європейський, контекст. Формування єдиного цифрового ринку з ЄС та структури з наближення цифрового сектора України до європейського є пріоритетами вітчизняної політики цифрових перетворень в умовах війни. Надання Україні статусу кандидата в члени ЄС створило додатковий імпульс для гармонізування підходів до цифрових перетворень.

«Digital for freedom» додаткове цьому підтвердження, технологічна частина плану відновлення України United24, який презентували 4–5 липня у швейцарському місті Лугано у рамках Ukraine Recovery Conference. Участь у конференції брали українські високопосадовці, топ-представники Єврокомісії, делегати від урядів європейських країн, МФО та інших міжнародних організацій. Цифрова інфраструктура, за словами Міністра цифрової трансформації України М. Федорова, є найбільш стійкою та ефективною під час війни, адже її не можуть зруйнувати ракети. І зараз наша пропозиція топовим технологічним компаніям світу – це діджитал-лендліз [3].

Визначимо ключові складові програми «Digital for freedom»:

- перехід 100 % державних послуг в онлайн, розрахований на два роки і має охопити понад 40 млн українців;
- програма захисту 25 ключових державних реєстрів, створення резервних копій, хмарних сховищ, розрахована на три роки;
- програма посилення кібербезпеки;
- програма «Суддя Дред» передбачає створення системи електронного суду та нотаріату, використання штучного інтелекту у судочинстві;
- програма розвитку цифрових навичок для 8,5 млн українців старше 60 років, передбачає навчання цифровій грамотності людей старшого віку та забезпечення їх сучасними смартфонами;
- програма розвитку електронної освіти, зокрема розвиток дистанційного навчання;
- проєкт цифрової митниці для боротьби з корупцією;
- електронна охорона здоров'я;
- кешлес-програма – впровадження електронної гривні та розвиток інфраструктури для безготівкових розрахунків [3].

Стратійчук В. М. Цифровізація як нова реальність України в умовах війни	254
Стрілець Д. Д., Андрушкевич З. М. Маркетингова діяльність підприємств в умовах інформаційного суспільства	257
Сугай О. В., Сугай В. В., Забурмеха Є. М. Роль агрохімічного сервісу в сучасному агробізнесі	260
Танасієнко Н. П. Проблеми забезпечення соціально-економічної безпеки України під час війни	263
Тарасюк О. В. Управління стратегічними змінами в організації в умовах сучасних глобалізаційних викликів	265
Тельнов А. С., Вікарчук О. І. Оцінювання конкурентоспроможності продукції підприємництва	267
Тельнов А. С., Жигальський В. В. Сучасні тенденції розвитку інтернет-реклами	270
Тельнов А. С., Пилипчук В. В. Використання рекламних інструментів просування в Інтернет-мережі	274
Теплюк М. А., Туцька Т. І. Роль управління витратами на підприємстві в сучасних реаліях ведення бізнесу	277
Тюріна Н. М., Назарчук Т. В., Ярош Пьотр Економіка України в умовах невизначеності: стан та перспективи розвитку	280
Тюріна Н. М., Скубиш М. М. Управління розвитком аграрного підприємства	283
Тюріна Н. М., Терлецький Я. Л. Шляхи підвищення ефективності управління закладом охорони здоров'я	289
Федорович В. С., Бойко Р. В. Застосування комплексу маркетингу в діяльності підприємств	294
Хачатрян В. В. Портрет зовнішньої торгівлі України у воєнний час	297